

Doc. dr Olivera Vušović

Studijski program za francuski jezik i književnost

Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore

oliverav@ucg.ac.me

NASTAVNO-NAUČNOM VIJEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA U NIŠU

Predmet : Recenzija rukopisa *D'ars bene dicendi aux différentes formes de polysémie. Rhétorique, tropes, sens multiple*, doc. dr Ivane Miljković

U monografiji *D'ars bene dicendi aux différentes formes de polysémie. Rhétorique, tropes, sens multiple*, doc. dr Ivana Miljković znalački obrađuje pitanja retorike, stilskih figura, naročito metafore i metonimije, a bavi se i različitim semantičkim fenomenima, prvenstveno polisemijom.

Monografija se sastoji od sljedećih poglavlja: Uvod; 1. Semantika u lingvistici ; 2. Evolucija razumijevanja diskursa kroz vrijeme ; 3. Metafora i metonimija; 4. Polisemija; Zaključak. Bibliografija se sastoji se od tri dijela i obuhvata : knjige i članke, rječnike, kao i izvore korišćene za formiranje francusko-srpskog književnog korpusa.

U uvodnom dijelu, autorka sagledava važne interdisciplinarne aspekte lingvistike i njene veze sa sociologijom, kulturologijom i antropologijom. Prvi dio pruža pregled glavnih semantičkih odnosa (homonimije, sinonimije, antonimije, polisemije i monosemije), navodeći primjere iz francuskog i srpskog jezika. Drugi dio je dominantno posvećen retorici, stilskim figurama i domenu paremiologije. Nakon uvoda u istoriju retorike i prikaza najuticajnijih figura besjedništva, autorka predstavlja trope i dovodi ih u vezu sa paremiologijom. Korpusna analiza obuhvata poslovice i komparativne frazeme u francuskom i srpskom jeziku, a pored semantičkog aspekta, autorka sagledava i značajnu kulturološku komponentu, kao i mentalitetske razlike koje neminovno dovode do razlika u razumijevanju i formulisanju poslovice. Treći dio je posvećen metafori i metonimiji. Autorka s pravom naglašava značaj konteksta u razumijevanju metafore,

kao i ulogu čitaoca, budući da lične impresije i percepcija utiču na njegovo poimanje stilskih figura. Metonimija se razmatra u odnosu na metaforu, kao i kroz prizmu lingvistike, stilistike i književnosti, uz niz primjera iz francuskog i srpskog jezika. Sinegdoha i antonomazija se analiziraju u kontekstu metonimijskih formi. Autorka pregledno grafički prikazuje metaforu i metonimiju, uz pomoć skupova koji sadrže distinktivna obilježja – seme. Četvrti dio se bavi analizom fenomena polisemije. Razmatra se suptilna razlika između polisemije i homonimije, ilustrovana nizom primjera. U okviru interesantne dijahronijske analize, predstavlja se značenjska evolucija leksema i razmatraju se različiti uzroci koji su vremenom doveli do pomenutih semantičkih modifikacija. U zaključnom dijelu, polazeći od Jakobsonovih studija, autorka uspostavlja veze između kognitivnih teorija i stilskih figura, a metafora i metonimija se analiziraju u okviru postulata kognitivne semantike.

Autorka pokazuje temeljno poznavanje referentne literature, dok jasne teorijske uvide kombinuje sa adekvatnim metodama analize francusko-srpskog jezičkog korpusa. U tom pogledu, naročito ističemo značaj i doprinos kontrastivne dimenzije. Kroz minucioznu korpusnu analizu, baziranu na književnoj građi, autorka poredi niz fenomena u francuskom i srpskom jeziku i sagledava sličnosti i razlike između dva jezika.

Vjerujemo da će monografija doc. dr Ivane Miljković interesovati, ne samo studente i istraživače koji se bave retorikom, stilskim figurama i semantičkim fenomenima, već i široku, frankofonu, naučnu i stručnu javnost.

Imajući u vidu sve navedeno, preporučujemo monografiju doc. dr Ivane Miljković za objavljivanje.

Olivera Vušović

U Nikšiću, 24. 11. 2022.

doc. dr Olivera Vušović